

Streszczenie

Temat pracy: Model zarządzania finansami w państwowej jednostce budżetowej

Proces wdrażania koncepcji „nowego zarządzania w sektorze publicznym” (*New Public Management*) rozpoczął się w sektorze rządowym w 2006 r. wraz z podjęciem pierwszych prób doskonalenia procesów planowania finansowego i zarządzania w jednostkach administracji publicznej. Reforma w obszarze finansów publicznych koncentrowała się przede wszystkim na aplikacji instrumentów planowania wieloletniego (strategicznego) wraz z metodą planowania według założeń budżetu zadaniowego.

W pracy doktorskiej poruszone zostały problemy związane z systemem zarządzania finansami w państwowych jednostkach budżetowych z wykorzystaniem instrumentów i narzędzi kontrolingu finansowego. Ponadto w pracy autorka rekomenduje wykorzystanie Strategicznej Karty Wyników w procesie opracowywania i realizacji strategii, mapowania strategii oraz pomiaru wyników.

Przedstawione przez doktorantkę wyniki badań jakościowych i ilościowych wskazują na wdrażanie zamian w jednostkach Policji w obszarze gospodarki finansowej w sposób inwazyjny, wynikający z wprowadzenia obligatoryjnych zmian przepisów prawa powszechnie obowiązującego: ustaw, rozporządzeń i innych możliwych aktów prawnych, jak komunikaty ministra itp., bez jednoczesnego doskonalenia systemów zarządzania w samej organizacji. W konsekwencji obecny model systemu zarządzania finansami w państwowych jednostkach budżetowych (Policji) nie przyczynia się do racjonalnego wykorzystania zasobów publicznych w trakcie realizacji zadań.

Cel główny pracy został osiągnięty poprzez opracowanie teoretycznego modelu systemu zarządzania finansami w państwowych jednostkach budżetowych zgodnie z założeniami zarządzania systemowego i procesowego. Istotnym elementem modelu jest koordynacja podsystemów planowania, monitorowania i kontroli w celu realizacji zadań. Ponadto prezentowany w rozprawie doktorskiej teoretyczny model systemu zarządzania finansami w państwowych jednostkach budżetowych ma charakter ogólny, który umożliwia aplikację konkretnych rozwiązań.

Wykorzystanie przedstawionych przez autorkę pracy rekomendacji wymaga przeprowadzenia wnikliwej analizy funkcjonowania konkretnej jednostki. Przedstawione w pracy wyniki badań własnych oraz teoretyczne ujęcie modelu systemu zarządzania finansami w państwowych jednostkach budżetowych potwierdzają konieczność i zasadność zmian w zarządzaniu finansami państwowych jednostek budżetowych.

Cele cząstkowe rozprawy doktorskiej zostały osiągnięte poprzez:

- identyfikację i ocenę aktualnego modelu systemu zarządzania finansami w państwowych jednostkach budżetowych,
- opracowanie teoretycznego modelu systemu zarządzania finansami w państwowych jednostkach budżetowych,
- opracowanie etapów aplikacji modelu systemu zarządzania finansami w państwowych jednostkach budżetowych.

Na podstawie osiągniętych efektów badań w pracy udzielono odpowiedzi na pytanie badawcze: dlaczego aktualny model zarządzania finansami w państwowych jednostkach budżetowych wymaga nowych rozwiązań z wykorzystaniem naukowej metody analizy?

Rezultaty badań, osiągnięte w wyniku zastosowania naukowej metody analizy, potwierdziły konieczność podjęcia w państwowych jednostkach budżetowych działań zmierzających do wdrożenia zmian w systemie zarządzania finansami. Powołanie komórki organizacyjnej kontrolingu finansowego i sędowanie zadań w zakresie planowania, kontroli i koordynacji jako czynności wspomagających zarządzanie finansami pozwoli na efektywne wykorzystanie zasobów publicznych oraz skuteczną realizację zadań.

Przegląd literatury oraz wyniki badań empirycznych potwierdziły, że funkcje planowania, kontroli, sterowania i zasilania w informacje oraz ich koordynacja, nadzorowanie i monitorowanie stanowią istotne elementy modelu systemu zarządzania finansami w państwowych jednostkach budżetowych. Rezultaty badań zasadniczych wskazują na przydatność zaproponowanych rozwiązań kontrolingu finansowego – jako nowoczesnej metody wspomagającej zarządzanie finansami publicznymi.

Praca doktorska ma charakter opisowo-badawczy oraz użyteczny, nawiązuje do zapoczątkowanej w 2006 r. reformy finansów publicznych w zakresie wdrażania wieloletniego planowania finansowego – zarządzania strategicznego – oraz metody planowania według założeń koncepcyjnych budżetu zadaniowego. Ponadto przedstawione w pracy wyniki badań własnych oraz teoretyczne ujęcie modelu systemu zarządzania finansami w państwowych jednostkach budżetowych wychodzą naprzeciw zapotrzebowaniu sektora rządowego na nowe rozwiązania w zakresie doskonalenia systemów zarządzania finansami publicznymi, szczególnie zaś aplikacji systemów pomiaru wyników, monitoringu, alokacji środków pieniężnych oraz zasobów publicznych na potrzeby oceny efektywności i skuteczności realizacji zadań.

Zakres pracy doktorskiej wpisuje się merytorycznie w zakres reform systemu finansów publicznych, które są w dalszym ciągu realizowane przez rząd, gdyż doskonalenie systemu planowania wieloletniego, metodyki wdrażania budżetu zadaniowego oraz jego ewaluacji to m.in. istotne założenia „Raportu Polska 2030”.